

6835.

1363 (?) augusti 3.

Trosa.

Riddaren Trotte Pettersson stadfäster på konung Håkans vägnar jordabytet mellan Lars Filipsson och Birger Nilsson enligt Lars' brev (1362 ²¹/₁₀, SD 6688) vid 40 marks böter till konungs ensak.

Orig på perg. (20,4 × 7,2 cm; 8 rader), Sv. Riksark. (= RPB 621). Har varit vidfäst SD 6688.

Regest av Olavus Petri; avskrift därefter 1706 av Olof Celsius, E 146, pag. 351, Uppsala Univ: bibl.; tr. G. T. Westin, Historieskrivaren Olaus Petri (1946), s. 519.

Om dateringen se S. Engström, Bo Jonsson I (1935), s. 81 not 6, samt Elsa Nordström i Personhist. tidskr. 1941—42, s. 17.

thet se allum manum vitherliket · at Jak throtte petersson riddare · hawer statfest oc stadungth dömp't a mins herra kununx Haquons vegna · thet skipta sum ærlika men hauo giord laurins philippusson oc birger · niclissou / epther thy sum ii laurinsse breff standher oc thet ludher · oc forbiudher Jak allum mannum a mins herra vegna · thet iorda · a skiptha quællix ælla hindra · wedher theræ fyratigi · mark til kununx ensaak · Datum throso · anno domini · M^o · ccc^o · lxx · [tercio]^b · die Jnuencionis sancti · stefani · sub sigillo meo presentibus impensso ·

På baksidan: *laurins philippussons breff oppa grefsta*

Sigillet borta liksom den ur brevet skurna remsan, som varit genomdragen en motsvarande skåra i SD 6688.

^a Radslut. ^b Utraderat och ändrat till quarto.

6836.

1363 augusti 6.

Avignon.

Urban V bifaller suppliker av konungarna Magnus och Håkan av Sverige och Norge för tio av deras klerker och kaplaner om vissa lediga eller ledigblivande beneficier och medger dem, som icke äro närvarande vid kurian, att examineras i hemlandet, nämligen

för Nicolaus Eskilli, klerk från Lunds stift och konung Magnus' kansler, att provideras med dignitet och kanonikat (med expektans på prebende), personatus eller officium, med eller utan självvård, vid Skara domkyrka, oavsett om dessa poster pläga besättas genom val, och även om de reserverats av särskilt skäl eller på grund av vissa allmänna regler;

för Henricus Henrici, präst från Uppsala stift och konung Håkans kansler, att provideras med kanonikat (med expektans på prebende) vid Uppsala domkyrka, dignitas, personatus eller officium, med eller utan självvård, oavsett om dessa poster vid domkyrkan pläga besättas genom val, och trots att Henrik innehar Torstuna sockenkyrka och (Enköpings) hospital i samma stift, vilka han är villig att frånträda;

för Simon Nicolai, präst från Linköpings stift och konung Magnus' kamrerare, att provideras med kanonikat (med expektans på prebende) vid Linköpings domkyrka, utan hinder av sådana sedvanor eller statuter vid domkyrkan, som skulle förbjuda någon att tillträda ett större prebende utan att ha gått stegvis från det mindre till de större, och trots att Simon innehar en sockenkyrka i stiftet;

för välbördig Arnolphus Johannis, en sjuttonårig klerk från Västerås stift, som studerar artes, att provideras med kanonikat (med expektans på prebende) vid Strängnäs domkyrka, utan hinder av domkyrkostatuter om tillträde till större prebenden (jfr bullan, SD 6838);

för välbördig Mathias Johannis, en sextonårig klerk från Västerås stift, som studerar artes, att provideras med kanonikat (med expektans på prebende) vid Västerås domkyrka, utan hinder av domkyrkostatuter om tillträde till större prebenden (jfr bullan, SD 6837);

för Winaldus (Henrici), präst från Linköpings stift, att provideras med kanonikat (med expektans på prebende) vid Oslo domkyrka, utan hinder av domkyrkostatuter om tillträde till större prebenden, och trots att han innehar Tjörns sockenkyrka i Oslo stift;

för Sigfridus Sanderi, präst från Uppsala stift, att provideras med kanonikat (med expektans på prebende) vid Åbo domkyrka, utan hinder av domkyrkostatuter om tillträde till större prebenden, trots

att han innehar ett hospital i Linköpings stift (vilket påven ålägger honom att frånträda) och trots att han är son till präst och ogift kvinna, för vilket han tidigare fått (eller nu begär) påvlig bördssdispens;

för Arvidus Olavi, präst från Uppsala stift, att provideras med ett beneficium, med eller utan själa-vård, som det tillkommer ärkebiskopen i Uppsala att bortgiva;

för Johannes Johannis, en tjugoårig klerk från Aarhus stift, att provideras med kanonikat (med expektans på prebende) vid Roskilde domkyrka, utan hinder av domkyrkostatuter om tillträde till större prebenden (jfr bullan, SD 6839);

samt för Nicolaus Soltin att provideras med kanonikat och medelstort prebende vid Kammins domkyrka, vilkas årliga avkastning icke överstiger 10 mark silver, trots att han fått ett påvligt nådebrev såsom för fattiga klerker på ett beneficium, vars bortgivande tillkommer abboten och konventet i Belbuch; Bernhardus de Groningen har nämligen i flera år, tvärt emot konstitutionen *Exsecrabilis* och utan att ha erhållit dispens, innehaft kanonikat och prebende samt det med själavård förbundna skattmästarämbetet vid domkyrkan i Kammin och därtill sockenkyrkan i Trieglaff av samma stift, vilka äro oförenliga, och därför ha kanonikatet och prebendet i Kammin hemfallit till påvestolen liksom rätten att bortgiva dem.

Reg. Supplic. 40, fol. 14 r-v (g. fol. xvi r-v), Vatikanark.

Tryckt: Dipl. Norv. VII: 1 (1867), n. 265; Historiellinen Arkisto II (1868), s. 20—21 (endast n. 7); FMU I (1910), n. 706 (endast n. 7); A. Motzki, Urkunden zur Caminer Bistumsgeschichte (1913), s. 60—61, n. 120 (endast n. 10).

Reg. Dan. Ser. II n. 2473; APD 560 (endast n. 1 och 9.)

Det påvliga kansliet vägrade utfärda bulla för Nicolaus Soltin på grund av ofullständighet i suppliken, och ny supplik för honom ingavs därför av kejsar Karl och bifölls 1365 26/9 (tryckt A. Motzki, Urkunden etc. s. 77—78, n. 168).

Rotulus regum Suecie et Norwegie

Supplicant sanctitati vestre deuoti filij uestri Magnus et Haquinus Suecie et Norwegie reges / quatinus ipsis in personas infrascriptas clericorum et capellanorum suorum magis sibi specialium et dilectorum seruitorum / specialem gratiam facientes / primo videlicet Nicolao Eskilli clerico Lundensis diocesis dicti Magni regis cancellario de dignitate et canonicatu sub expectatione prebende personatu uel officio / cum cura uel sine cura / eciam si quis consueuerit per electionem assumj ecclesie Scarensis vacantibus ad presens / vel cum primum uacauerint / eciam si apostolice sedi specialiter uel generaliter alias fuerint reseruati predicta reseruacione non obstante eidem dignemini providere Cum omnibus alijs non obstantibus et clausulis oportunis ac executoribus ut in forma.

Jtem quatinus Henrico Henrici presbitero / Vpsalensis diocesis dicti Haquini regis cancellario de canonicatu sub expectatione prebende eiusdem Vpsalensis ecclesie / dignitate personatu / uel officio / cum cura uel sine cura / eciam si quis consueuerit per electionem assumj in eadem ecclesia / uacantibus ad presens uel primum uacaturis dignemini providere Non obstante quod idem Henricus parrochialem ecclesiam Thorstuna et vnum hospitale eiusdem diocesis noscitur obtinere / que paratus est dimittere cum etc.^a / Cum omnibus alijs non obstantibus etc. ut supra in forma.

Jtem quatinus Simoni^b Nicolai presbitero / Lincopensis diocesis dicti Magni regis camerario / de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Lincopensis / vacantibus ad presens uel primum uacature dignemini providere / Non obstantibus consuetudinibus et statutis eiusdem ecclesie si que sint / quibus cauetur quod nullus maiorem prebendam inibi assequi ualeat / nisi prius de minoribus prebendis ad maiores gradatim ascendat. Et non obstante quod idem Simon parrochialem ecclesiam in eadem diocesi noscitur obtinere Et cum omnibus alijs non obstantibus etc. ut supra in forma.

Jtem quatinus Arnolpho Johannis nobili clerico Arosiensis diocesis studenti in artibus qui decimo octauo anno etatis sue existit / de canonicatu / sub expectatione

prebende ecclesie Strenginensis / uacantis ad presens uel primum uacature dignemini prouidere Non obstantibus consuetudinibus et statutis eiusdem ecclesie si que sint / quibus cauetur quod nullus etc. ut supra Cum ceteris non obstantibus etc. ut supra in forma.

Jtem quatinus Mathie Johannis nobili clerico Arosiensis diocesis studenti in artibus qui decimo septimo anno etatis sue existit / de canonicatu sub expectatione prebende Arosiensis ecclesie / uacantis ad presens / uel primum uacature dignemini prouidere Non obstantibus consuetudinibus et statutis eiusdem ecclesie si que sint quibus cauetur quod nullus etc. ut supra / Cum alijs non obstantibus etc. ut supra in forma.

Jtem quatinus Winaldo presbitero Lincopensis diocesis / de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Osloensis / uacantis ad presens uel primum uacature dignemini prouidere / Non obstantibus consuetudinibus et statutis eiusdem ecclesie si que sint / quibus cauetur / quod nullus etc. ut supra Et non obstante quod idem Winaldus parrochiale ecclesiam Thorn in eadem diocesi noscitur obtinere / Et cum alijs non obstantibus etc. ut supra in forma.

Jtem [*quatinus*]^c Sigfrido Sanderi presbitero Vpsalensis diocesis de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Aboensis / uacantis ad presens / uel primum uacature dignemini prouidere Non obstantibus consuetudinibus et statutis eiusdem ecclesie si que sint / quibus cauetur / quod nullus etc. Et non obstante quod idem Sigfridus vnum hospitale in diocesi Lincopensi noscitur obtinere / Et non obstante defectu natalium / quem patitur de presbitero genitus et soluta cum quo ^a-fuit alias per sedem apostolicam dispensatum^{d/o}-dignemini misericorditer dispensare^e/Cum omnibus alijs non obstantibus ut supra in forma. Dimitte hospitale.

Jtem quatinus Arwido Olauj presbitero Vpsalensis diocesis / de beneficio cum cura / uel sine cura spectante ad collacionem etc. archiepiscopi Vpsalensis / si quid uacat ad presens uel cum primum uacauerit dignemini prouidere. Cum omnibus non obstantibus etc. ut supra in forma.

Jtem quatinus Johanni Johannis clerico Arusiensis diocesis viginti annorum / de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Roskildensis / uacantis ad presens / uel primum uacature dignemini prouidere Non obstantibus consuetudinibus et statutis eiusdem ecclesie si que sint / quibus cauetur quod nullus etc. ut supra / Cum alijs non obstantibus etc. ut supra in forma.

Jtem dudum Bernardus de Groningen canonicatum et prebendam / ac thesaurariam ecclesie Caminensis / curatam / cum parrochiali ecclesia in Trigiloue Caminensis diocesis incompassibiles de consuetudine et de jure contra constitutionem Execrabilis^a pluribus annis simul tenuit dispensacione super hoc legitime non obtenta / propter quod canonicatus et prebenda ecclesie Caminensis / quas tenuit et collacio eorundem ex constitucione predicta sunt ad sedem apostolicam deuoluti / Quare supplicant eidem sanctitati vestre predicti reges / quatinus Nicolao Soltin de canonicatu et prebenda media ecclesie Caminensis / decem marcharum^e argenti secundum communem [*extimacionem*]^b valorem non excedentibus annum[,] secundum premissa uel alias uacantibus dignemini prouidere Non obstante quod gratiam in forma pauperum habu[er]it^a [*spectantem*]^k ad collacionem abbatis et conuentus in Belbuc / quam etc. paratus etc. Cum alijs non obstantibus etc. · Fiat pro omnibus et singulis non cancellatis / saluis addicionibus B. Sine alia lectione cum

commissione examinis ad partes pro clericis absentibus propter locorum distanciam ·
Fiat B·

¹-Datum Auinione octauo jdus augusti anno primo ·¹

I vänstermarginalerna vid stiftsnamnen: n. 1: *Scarensis*; n. 2: *Vpsalensis*; n. 3: *Lincopensis*; n. 4: *Strenginensis*; n. 5: *Arosiensis*; n. 6: *Osloensis*; n. 7: *Aboensis*; n. 8: *Vpsalensis*; n. 9: *Roskildensis*; n. 10: *Caminensis*.

I högra marginalen vid n. 10: pro camera

^a *Jfr SD 5470: cum possessionem dicte prepositure fuerit assecutus pacifice och SD 6291 (= APS Cam. 601 och Dipl. Norveg. VI: 1, n. 247, där förlagans text kompletterats i utgåvan).* ^b *Kan även läsas Sunoni.* ^c *Saknas ms.* ^{d-d}, ^{e-e} *Dessa satser borde utesluta varandra; i en förlorad förlaga torde den ena (ovisst vilken) ha tillskrivits, utan att den äldre strukits.* ¹ *c. un. Extrav. Joh. XXII. de præbendis, III (1317 19/11).* ² *Kan som objekt till excedentibus läsas marchas.* ³ *Saknas i ms; möjligen taxacionem (så Dipl. Norveg.).* ⁴ *habuit ms.* ⁵ *Saknas i ms.* ¹⁻¹ *På nedersta raden fol. 14 v utan radväxling men efter ett mellanrum.*

6837.

1363 augusti 6.

Avignon.

Urban V befäller officialen i Linköping att efter examination låta providera Matthias Johannis, en välbördig klerk från Västerås stift, som är i sitt sjuttonde år och studerar artes, med kanonikat vid Västerås domkyrka och expektans på prebende därstädes. Denna ynnest föranledes bl. a. av suppliken härom för Matthias av konungarna Magnus av Sverige och Håkan av Norge (SD 6836).

Reg. Auin. 151, fol. 509 r—v (Littere de prebendis vacaturis anni primi domini Urbani Quaternus IX), ep. DCxij Vatikanark.

|
x
x

Dilecto filio officiali Lincopensi salutem etc. Dignum arbitramur et congruum ut illis se¹ reddat sedes apostolica graciousam quibus ad id propria uirtutum merita laudabiliter suffragantur / Volentes itaque dilectum filium Mathiam Johannis clericum Arosiensis diocesis in decimoseptimo anno etatis sue ut asseritur constitutum et in artibus studentem de nobilitate generis uite ac morum honestate aliisque probitatis et uirtutum meritis apud nos multipliciter commendatum horum intuitu necnon consideracione / carissimorum in *Christo* filiorum nostrorum Magni Suecie et Haquini Norwegie regum illustrium pro eodem Mathia nobis super hoc humiliter supplicancium fauore prosequi gracioso[.] discrecioni tue per apostolica scripta mandamus quatinus si post diligentem examinationem dictum Mathiam ad hoc ydoneum esse reppereris super quo tuam conscienciam oneramus ei de canonicatu ecclesie Arosiensis cum plenitudine iuris canonici auctoritate nostra prouidere procures faciens ipsum uel procuratorem suum eius nomine in eadem ecclesia in canonicum recipi et in fratrem stallo sibi in choro et loco in capitulo ipsius ecclesie cum dicti iuris plenitudine assignatis[.] prebendam uero si qua in dicta² ecclesia uacat ad presens uel cum vacauerit quam idem Mathias³ per se uel procuratorem suum ad hoc legitime constitutum infra vnus mensis spacium postquam sibi uel eidem procuratori uacacio illius innotuerit duxerit acceptandam conferendam dicto Mathie post acceptacionem huiusmodi cum omnibus iuribus et pertinencijs suis donacioni tue eadem auctoritate reserues[.] Districcius inhibens venerabili fratri nostro episcopo et dilectis filijs capitulo Arosiensis ac illi uel illis etc. ut in proximiori que diri-